

Strategiplan prioritert område

Moskenesøy og Flakstadøy

Utarbeidet 23.11.12

Innhold

1	Innledning.....	3
2	Moskenesøy og Flakstadøy	3
2.1	Generell informasjon.....	3
2.1.1	Farvann.....	3
2.1.2	Tidevann	3
2.1.3	Aktuelt utstyr	3
2.1.4	Adkomst.....	4
2.1.5	Sjøkart.....	4
2.1.6	Beredskapsregion	4
2.2	Miljøstrategi.....	4
2.2.1	Miljøprioriterte ressurser	4
2.2.2	Sosio-økonomiske ressurser	4
2.2.3	Tiltaksvalg for beskyttelse.....	4
2.2.4	Operativt fokus.....	4
2.3	Operativ strategi.....	4
2.3.1	Beskyttelse.....	4

1 Innledning

Dette dokumentet inneholder kortfattet beskrivelse av operativ strategi og miljøstrategi for det prioriterte området Moskenesøy og Flakstadøy. Sammen med det tematiske kartmaterialet utarbeidet for området utgjør dette den miljøstrategiske planen for dette området.

Det tematiske kartmaterialet foreligger som storformat PDF dokumentet, tilgjengelig for utskrift ved behov. Følgende kart foreligger for det enkelte området:

- Basiskart
- Verneområder
- Tørrfallsområder
- Operasjonsdyp for ulike fartøystyper ved forventede værforhold
- Strandtyper
- Adkomst og infrastruktur

Planene er å betrakte som en første versjon, og vil bli komplettert med kartinformasjon, samt med mer utfyllende beskrivelse av miljøstrategi rettet mot egenskapene til de miljøprioriterte lokalitetene. Dette vil bli gjennomført når utdragskriterier fra Naturbasen er etablert og komplettert med data fra NINA.

2 Moskenesøy og Flakstadøy

2.1 Generell informasjon

2.1.1 *Farvann*

Langs Vestfjorden øst for Moskenesøy og Flakstadøy er det åpent og lett tilgjengelig farvann, med dybde på 50 -100m. Vest av Moskenesøy er det innenfor 5-10 km fra land noe grunnere farvann (10-50m) med flere grunner og holmer, særlig utenfor sørlige del av øya (Lofotodden). Vest av gruntområdene er det imidlertid store åpne havområder med dyp på over 100 m. Gruntområdene (10-60m) like vest og nord for Flakstadøy er relativt åpne, med unntak av to områder med grunner og skvalpeskjær, det ene 5 -10 km vest for øya og det andre området 5 km nord for øya. Området fra Lofotodden til Horseidvika er strømsterke områder.

2.1.2 *Tidevann*

Middel høyvann 248 cm, middel lavvann 74 cm, Bodø.

2.1.3 *Aktuelt utstyr*

NOFO systemer eller tilsvarende havgående systemer i åpent hav utenfor øygruppen. I grunnere farvann kan kystsystemer benyttes.

2.1.4 Adkomst

Moskenesøya er den ytterste av de veifaste øyene i Lofoten. Alternativ ferge fra Bodø til Sørvågen. Transport av materiell og personell til lokasjoner uten veiforbindelse må skje vha småbåter eller andre egnede fartøy (eks. Landgangsfartøy). Bruk av helikopter til lokasjoner som ikke kan nås fra vei eller fartøy.

2.1.5 Sjøkart

Nr. 72, 74

2.1.6 Beredskapsregion

Beredskapsregion 29: Lofoten og Vesterålen.

2.2 Miljøstrategi

2.2.1 Miljøprioriterte ressurser

Det er flere gyteområder (torsk, sei, hyse, rødspette og rognkjeks) rundt Moskenesøy og Flakstadøy. Gyteperioden strekker seg fra jan til september.

MOB A hele året:

Æsholman naturreservat. Hovedtype: marine pattedyr, sjøfugl. Undertype: kasteplass sel, overvintring, myting, hekking. Arter: Havert, Laksand, Praktærfugl, Svartbak, Teist, Tjeld, Ærfugl.

2.2.2 Sosio-økonomiske ressurser

Moskenes kommune har flere fiskevær. Turisme har hatt økende betydning for Mosekens de senere år.

2.2.3 Tiltaksvalg for beskyttelse

I gyteperioden (januar-september) er ikke kjemisk dispergering et aktuelt tiltaksalternativ. I øvrige deler av året vil kjemisk dispergering være et alternativ i områder med tilstrekkelig vannutskifting. Emulsjon av Norne olje forventes å ha redusert til dårlig dispergerbarhet ved inndrift til området. Imidlertid vil prøvetaking av emulsjonen ved et eventuelt utslipp avgjøre operative muligheter for tiltaksvalg.

2.2.4 Operativt fokus

Beskyttelse mot påslag har hovedfokus. Deretter har oppsamling av olje i strandsonen (akuttfase strand) fokus i de områdene som benyttes av sjøfugl og marine pattedyr, samt i områder der sjøfugl oppholder seg på vannet. Ytterligere beskrivelse av operativ strategi er gitt i kap 2.3.

2.3 Operativ strategi

2.3.1 Beskyttelse

Oppstrøms

Basert på resultater fra kartlegging av forurensningen vil tyngre systemer benyttes til bekjempelse oppstrøms for området. Dette vil være ressurser fra barriere 2, komplettert etter behov.

Ytre deler av området

Kystsystemer som inngår i planen vil primært disponeres i ytterkant av området, for å hindre inndrift av olje inn til de deler av området hvor vandyp setter begrensninger for operasjon.

Innen området

Fjordsystemer som inngår i planen vil primært disponeres i loside områder der kystsystemer ikke kan operere, samt på lesiden i forhold til gjeldende vind- og bølgeretning.

Miljøprioriterte områder

Innen området skal de lokaliteter og områder som er markert på temakartet prioriteres for beskyttelse. Områder under tidevannssonen prioriteres kun for beskyttelse i den tidsperiode konsekvenspotensialet er tilstede for gyteområder. Eventuelt behov for innbyrdes prioritering mellom øvrige miljøprioriterte lokaliteter avhenger av årstid og konsekvenspotensial.

Nedstrøms

Området er svært komplekst, med fjordarmer, store tørrfallsområder og tverrgående sund i nord-sør retning med høye strømhastigheter. Det vil være behov for omfattende kartlegging og observasjoner av oljens drivretning, slik atressurser disponeres optimalt.

Akutfase strand

Ressurser for innsats i akutfase strand disponeres i forhold til registrert påslag, og fare for sekundærforurensning.

Strandrensing

Øyene består i hovedsak av strandberg. Plan for grovrensing av strender utarbeides ut fra en samlet prioritering i forhold til forurensningsgrad og grad av selvrensing.